

بسم الله الرحمن الرحيم

علل مقاومت در برابر پذیرش امام عصر(ع)

در زمان ظهور حضرت مهدی(ع) عده ای با او موافق و گروهی با او مخالف هستند. در میان مخالفان برخی پیش از ظهور با او دشمن بوده و بعضی پس از خروج و قیام او، در برابرش می ایستند؛ این دسته در زمان غیبت حضرت جزء موافقان و دوستداران و شیعیان او به شمار می آیند ولی پس از آنکه ولی عصر(ع) نقاب غیبت کبرا از رخ برکشید، به علل و عواملی او را نپذیرفته و بدتر در مقابل او صف آرای می کنند.

یکی از پرمخاطره ترین مراحل برای علاقه مندان و شیعیان صاحب الامر(ع)، زمان و عصر ظهور حضرت(ع) است. زیرا عدم آشنایی به روش خاص و جدید حضرت ولی عصر(ع) در ارائه اسلام از سویی و نیز نوع برخورد با باطل و شدت و سخت گیری امام از سوی دیگر؛ آزمایش بزرگی است که اگر کسی در آن دچار تزلزل شود، ممکن است اصل مسئله را نفی و انکار نماید. به نظر می رسد اینکه ائمه(ع) به برگشت برخی از مؤمنان از امام زمان(ع) و اقبال و روی آوری غیر مؤمنان به ایشان در عصر ظهور خبر داده اند در بعضی موارد آن ریشه در همین تحیر و شک و تردید که منشأ آن عدم اطلاع و آگاهی از روش حضرت مهدی(ع) در زمان ظهور است دارد، از جمله حدیث قابل تدبّر ذیل: «عبدالحمید می گوید: کسی که از امام صادق(ع) شنیده بود به من خبر داد که، حضرت فرمود: هنگامی که قائم(ع) خروج می کند، خارج می شود از این امر [از اسلام یا تشیع یا ایمان یا حداقل از قبول امام زمان(ع)] کسی که خویش را از اهل حضرت می دید [و فکر می کرد از یاران و از معتقدان راسخ به امام زمان(ع) است] و داخل می شود در این امر [یعنی در تبعیت از امام زمان و ولایت او] کسی که مانند آفتاب پرست و ماه پرست است...»¹.

از این روایت اسرار دیگری را نیز درباره عصر ظهور می توان دریافت ولی حداقل یکی از اسرار این برگشت و آن روی آوری، روش خاص و جدید حضرت در ارائه اسلام و برخورد با اهل

باطل است که متحیران، مضطربان و متزلزلان را از حضرت برمی گردانند. به بیان دیگر، در زمان ظهور حضرت مهدی(ع) عده ای با او موافق و گروهی با او مخالف هستند. در میان مخالفان برخی پیش از ظهور با او دشمن بوده و بعضی پس از خروج و قیام او، در برابرش می ایستند؛ این دسته در زمان غیبت حضرت جزء موافقان و دوستان و شیعیان او به شمار می آیند ولی پس از آنکه ولی عصر(ع) نقاب غیبت کبرا از رخ برکشید، به علل و عواملی او را نپذیرفته و بدتر در مقابل او صف آرای می کنند. شمارش تمامی عوامل روگردانی این گروه از حضرت در زمان غیبت در این مختصر نمی گنجد، از این رو به مهم ترین آنها اشاره می شود.

1. ارایه اسلام جدید

در زیارات خطاب به امام زمان(ع) گفته می شود: «السلام علی الحقّ الجدید؛ 2 درود بر حقّ جدید» این فراز اشاره به این حقیقت دارد که حضرت با ظهور خویش روش جدیدی در ارایه اسلام فرا روی انسان ها قرار می دهد؛ این بدان معنا نیست که ایشان اسلام را عوض می کند؛ بلکه مقصود آن است که اسلام را تجدید می کند و به آن حیات دوباره می بخشد، چرا؟ چون در عصر غیبت، اسلام حقیقی و ناب به مردم ارائه نشده و تحریف ها، کثروی ها، کژاندیشی ها و بدعت ها چهره اصلی و واقعی آن را مستور ساخته است. اکنون نیز همه ما شاهدیم که در بسیاری از ممالک اسلامی به نام دولت اسلامی و حاکمیت اسلام چگونه این دین به شکل وارونه و نادرست به مردم ارائه می شود. بسیار دیگری نیز هستند که برداشت صحیحی از آموزه های اسلام نداشته، براساس بافت فکری خویش تلقی خاصی از اسلام دارند. این دو گروه در مواجهه با امام زمان(ع) که روشش، ارایه صحیح اسلام و حاکمیت اسلام ناب در دنیاست، چگونه برخورد خواهند کرد؟! عده ای از اینان نه تنها خود حضرت را قبول نمی کنند بلکه در برابر دعوت و قیام او برای احقاق حق و نفی باطل قیام می نمایند. اگر آدمی در حقانیت و حق بودن حضرت شک و تردید نداشته باشد، به تبعیت از حضرت، روش و تلقی ناصحیح خویش را به کناری افکنده، سیره حضرت را در ارایه اسلام می پذیرد و به آن تن می دهد. اما

اگر متزلزل بود نه تنها دعوت حضرت را ردّ می کند بلکه نعوذ بالله در برابر او می ایستد. این مسئله علاوه بر آنکه آزمایش بزرگی برای مسلمانان است، برای حضرت نیز کار را مشکل می کند. براساس روایات کار امام زمان(ع) در عصر ظهور بسیار دشوار است و حتی سخت تر از عصر رسول خدا(ص). زیرا رسول اکرم(ص) با یک عده جاهل بت پرست یا مشرک روبرو بود ولی حضرت مهدی(ع) با مسلمانانی روبرو خواهد شد که با او با قرآن و تأویل آن و تفسیر به رأی و تحلیل های ناروا مقابله می کنند. در دو روایت ذیل تأمل کنیم:

الف) روایت اوّل: فضیل بن یسار می گوید، شنیدم امام صادق(ع) می فرمود: «حقیقت آن است هنگامی که قائم ما قیام کند، با مردمی روبرو می شود که از نظر نادانی، جاهل تر از مردمی هستند که رسول خدا(ص) با ایشان روبرو شد»، [فضیل بن یسار می گوید] پس گفتم: این تشابه چگونه است؟! حضرت فرمود: «رسول خدا(ص) به سوی مردم آمد در حالی که آنها سنگ های کوچک و بزرگ، درختان خرما و چوب های ساخته شده [به دست خویش] را می پرستیدند و حقیقت آن است که قائم ما هنگامی که قیام می کند به سوی مردم می آید در حالی که مردم، کتاب خدا را علیه او تفسیر کرده، در مخالفت با او به قرآن استدلال می کنند». سپس حضرت فرمود: «سوگند به خدا، آگاه باشید هر آینه عدل حضرت قائم در خانه های آنان [و کسانی که با قرآن به مخالفت با حضرت برخاسته اند] می رود چنان که گرما و سرما به درون خانه هاشان می رود». 3

باید توجه داشت که برخی از مخالفان حضرت از روی جاه طلبی و حبّ ریاست به تأویل آیات قرآن دست می زنند و گروهی به جهت برداشت غلط و ناصحیح خویش از آیات قرآن؛ سخن ما در این مقطع ناظر به گروه دوم است.

ب) روایت دوم: محمد بن ابی حمزه از برخی اصحاب از امام صادق(ع) نقل کرده، شنیدم امام صادق(ع) فرمود: «حضرت قائم(ع) در جنگ هایش با چیزی مواجه می شود که رسول خدا(ص) مواجه نشد. حقیقت آن است که رسول خدا(ص) به سوی مردم آمد در حالی که آنها سنگ های شکافته شده و چوب های ساخته شده را می پرستیدند و به درستی که قائم(ع)

[هنگامی که ظهور می فرماید] علیه او خروج می کنند، سپس قرآن را علیه او تأویل می کنند و علیه او جنگ می کنند». 4.

این حدیث نیز به روشنی حکایتگر این حقیقت است که کسانی تفسیر ناب و صحیح اسلام را از ناحیه امام زمان (ع) بر نمی تابند و ارائه اسلام و حق به شکل نوین آن برایشان سخت و سنگین است، از این رو با او به مقابله برخاسته، حتی با وی به جنگ می پردازند.

2. مبارزه سخت با باطل

بنابر منابع اصیل اسلامی امام زمان (ع) مظهر اسم «منتقم» خداوند متعال است. یعنی انتقام حضرت حق از طریق وجود ولی عصر (ع) پیاده خواهد شد. همه انبیاء و امامان (ع) در جای خود مظهري از اسماء الهی بوده اند ولی اسم «منتقم» حق تا به حال در هیچ داعیه ای ظهور نکرده است. انبیاء، اوصیا و ائمه (ع) بیشتر مظهر نام های «هادی»، «رئوف»، «رحیم» و «عفو» خداوند متعال بوده اند. خداوند منان چنین خواسته است تا اسم «منتقم» اش توسط بقی [الله (ع) در دنیا جلوه گر شود. آن حضرت علاوه بر پیاده کردن حق، مظهریتی برای انتقام حق در دنیا نیز خواهد داشت.

تجلی «انتقام» حق بدین معنی است که به رغم ارسال رسل و ابلاغ کتب و تبلیغ اوصیاء و هدایت گری هادیان راستین، نوع انسان ها به سوی طغیان، سرکشی و مخالفت پیش رفته اند. با توجه به اینکه خداوند وعیدهایی در زمینه عذاب دنیوی طغیان، ظالمان و فاجران داده است، در مقطعی از زمان که ستمگری ستمکاران و گناه کاری گناه کاران و ناسپاسی ناسپاسان و کژروی کژروان و فساد فسادگران به اوج خود رسد در حدی که آه مظلومان و دین داران و دین خواهان به سوی آسمان رود، غضب حق در انتقام و تحقق عذاب دنیوی جلوه می کند، انسان نتیجه طغیان و نافرمانی خویش را در دنیا خواهد دید.

این تحقق غضب الهی و جلوه گری انتقام حق از نوع بشر، توسط حضرت صاحب (ع) خواهد بود، از این رو با ظهور حضرت که روز ظهور وعیده های دنیوی الهی در خصوص زیان کاران است مبارزه سختی درمی گیرد و آن حضرت از کشتن مخالفان، معاندان و کسانی که مانع تحقق

توحید در زمین هستند هیچ ابایی ندارد و آن قدر ستمگران و زیان کاران را می کشد و از میان می برد تا مایه فساد و طغیان از روی زمین ریشه کن شود.

واضح است با شروع چنین مبارزه سهمگین، شدید و سختی، عده ای به دلیل شیوة عملی حضرت نسبت به مخالفان، دچار شک و تردید شده، حقانیت حضرت را رد نموده، بدتر از آن، در برابر او بایستند. به بیان دیگر، مبارزه سخت حضرت با باطل و شیوة مقابله وی موجب می شود عده ای در شک و تردید بغلطنند و از حضرت برگشته و به ردّ و مخالفت با او بپردازند. آنان اگر از ثبات عقیدتی و عملی برخوردار بودند، هیچ گاه با روش و سیره حضرت در مواجهه با باطل متزلزل نمی شدند، زیرا بر این باور بودند که روز ظهور قیام امام زمان(ع) روز ظهور «انتقام» حق و غضب الهی است و این اسم اعظم توسط ولی عصر(ع) در دنیا جلوه گر می شود.

درباره شدت قوت برخورد امام زمان(ع) با مخالفان و اهل باطل، روایات فراوانی وجود دارد که برای تدبّر، تأمل و درس آموزی بیشتر به تعدادی از آنها اشاره می شود:

1. زراره می گوید، از امام باقر(ع) پرسیدم: آیا [قائم(ع)] به سیره و روش حضرت محمد(ص) سیر می کند؟ حضرت فرمود: «هرگز، هرگز، ای زراره حضرت قائم با روش رسول اکرم(ص) پیش نمی رود». گفتم: فدایت شوم، چرا؟ فرمود: «زیرا رسول خدا(ص) با ملایمت، الفت و مهربانی با مردم پیش می آمد و قائم با کشتن پیش می رود و در کتابی که با اوست، امر شده است تا با مقاتله و کشتار پیش رود و توبه [ظاهری] کسی را هم قبول نکند...» 5.

رسول اکرم(ص) حتی توبه ظاهری توبه کنندگان را پذیرفت و آنان را رد نکرد. پیامبر اسلام(ص) به خوبی می دانست که ابوسفیان توبه حقیقی و واقعی نکرده است ولی در عین حال توبه ظاهری او را پذیرفت، چون بنابر رأفت، رحمت و گذشت بود و رسول خدا با چنین روشی با مخالفان برخورد می فرمود. اما حضرت حجت(ع)، توبه متظاهران را نمی پذیرد؛ زیرا وی مظهر «انتقام» حق است و باید دسیسه بازان، دروغ گویان و اغواگران را مجازات نماید. او باید عدل را در جامعه مستقر سازد و با وجود مدّعیان توبه، جامعه روی عدالت را نخواهد دید، زیرا اکنون

به ظاهر توبه می کنند و فردا از توبه خود دست می شویند و دوباره دغل کاری و شیطنت را آغاز می کنند.

در واقع حضرت صاحب(ع) به خلاف انبیا و ائمه گذشته در این خصوص به علم غیب خویش، به اذن خداوند عمل می کند. پیامبر اسلام و ائمه دیگر نیز با توجه به علم غیب خویش، دروغگو و صادق را از هم به خوبی تشخیص می دادند ولی سیره و روششان آن بود که در برخوردها به علم غیب خویش عمل نکنند؛ اما حضرت مهدی(ع) به اذن خداوند متعال به علم غیب خویش تمسک می جوید و با دیدن چهره و قیافه مجرمان از نیت شوم و عمل دروغین آنان باخبر گشته، علاوه بر عدم پذیرش توبه ظاهری شان، آنان را مجازات نیز می نماید؛ چنان که امام صادق(ع) در حدیث ذیل به خوبی این حقیقت را بازگفته است:

ابوبصیر می گوید، از امام صادق(ع) در خصوص تفسیر و معنی آیه «يعرف المجرمون بسیماهم»⁶ مجرمان به چهره هایشان شناخته می شوند» پرسش نمودم، حضرت فرمود: «خدا ایشان را می شناسد و لکن این آیه درباره حضرت قائم(ع) نازل شده است که مجرمان را به چهره و سیمای ظاهری شان می شناسد، پس او و اصحابش مجرمان را با شمشیر سخت می زنند و از میان می برند».⁷

در این حدیث یکی از معانی آیه «يعرف المجرمون بسیماهم» شناخت حضرت مهدی از چهره ظاهری مجرمان دانسته شده و این نکته نیز مورد تأکید است که ولی عصر(ع) در مواجهه با مجرمان با شدت برخورد کرده، او و یارانش آنان را از میان می برند. به هر روی باید این به حقیقت توجه داشت که روش «بقی [الله]» با روش ائمه و انبیای دیگر متفاوت است. آن آیت عظماء، مأموریت خاصی دارد و حساب خاص. در عین آنکه اسلام و حق را پیاده می سازد، ولی در سیره و روش، با معصومان دیگر متفاوت است و از این رو دارای فضیلت ویژه ای است که شخصیتی مانند امام صادق(ع) می فرماید: «اگر او را درک می کردم همه دوران حیات و زندگی خویش را به او خدمت می نمودم».⁸

2. عبدالله بن عطا می گوید از امام باقر(ع) پرسیدم، هنگامی که قائم(ع) قیام می فرماید به کدام

روش در میان مردم پیش می رود؟ حضرت فرمود: «آنچه را قبل از او رایج بوده است از میان می برد [و کنار می گذارد] چنان که رسول خدا(ص) چنین کرد و اسلام را به صورت جدید استیناف می کند [یعنی اسلام را به همان صورت ناب و اصیلی که داشته عرضه می فرماید]». 9

3. ابوبصیر می گوید، امام باقر(ع) فرمود: «حضرت قائم به امر جدید و کتاب جدید و حکم جدید 10 که بر عرب سخت است، قیام می فرماید و شأنش جز شمشیر نمی باشد و توبه [ظاهری] کسی را نمی پذیرد [و در این روش و سیره خویش] سرزنش سرزنش کنندگان او را از اجرای احکام الهی باز نمی دارد». 11

4. محمد بن مسلم می گوید، از امام باقر(ع) شنیدم که می فرمود: «اگر مردم می دانستند که حضرت قائم هنگام خروج و ظهور چه خواهد کرد، بیشترشان دوست داشتند که او را نبینند، به خاطر کثرت کشتار انسان ها». آگاه شوید که آن حضرت از [گروهی] آغاز نمی کند مگر قریش، پس از ایشان نمی ستاند مگر شمشیر را و به ایشان نمی دهد مگر شمشیر را [یعنی با ایشان به شدت می جنگد]؛ [این مقاتله و کشتار توسط حضرت به حدی است که] حتی بسیاری از مردم [به دلیل عدم ثبات عقیدتی و عملی و تزلزل و تردید در سیره حضرت ولی عصر(ع)] می گویند: این مرد [یعنی مهدی(ع)] از آل محمد نیست، زیرا اگر از آل محمد بود [همچون رسول اکرم(ص)] به مخالفان رحم می کرد». 12

ناگفته نماند که اولاً، سخت گیری های خاصّ حضرت در ابتدای ظهور، جهت از میان بردن اهل باطل است، اما پس از آن، وضعیت چه از نظر معنوی و معرفتی و چه از حیث امکانات مادی، آسایش، امنیت و عدالت ارتقا می یابد. 13

ثانیاً، با توجه به قرائن و شواهد موجود در روایات، عدم پذیرش توبه ظاهری مخالفان از سوی حضرت ولی عصر(ع) ناظر به گناهان شخصی و توبه در امور فردی نیست، بلکه براساس فلسفه قیام حضرت، مقصود مفسدان اجتماعی اند که با مخالفت و عناد خویش جامعه را از مسیر توحید و انسانیت منحرف می سازند و در برخورد با مهدی(ع) می خواهند پشت نقاب توبه ظاهری، خویش را مخفی ساخته و در زمان مناسب فساد و اغواگری و انحراف را در

جامعه ترویج کنند.

اما از آنجا که در زمان حضرت، بنا بر حاکمیت توحید است، دیگر به این گروه مهلت داده نمی شود و توبه دروغینشان مقبول نمی افتد.

3. راحت طلبی و عافیت گرایی

از علل دیگری که موجب می شود مؤمنانی که به حضرت اعتقاد دارند، پس از عصر ظهور، حضرت را قبول نکنند بلکه در برابر او بایستند، راحت طلبی و عافیت گرایی است که متأسفانه انسان ها به آن عادت داشته و معمولاً چنین اند. در علائم مقارن ظهور آمد که خروج حضرت در کشاکش جنگی بزرگ و خون ریزی شدید و قتالی عظیم و فتنه های بسیار و ناامنی های فوق العاده و مرض های ناگوار و بلایای بی شماری است که در تمامی جهان وجود داشته و مرکز آن در خاورمیانه است. در این میان، حضرت که ظهور می فرمایند، خود نیز در صفی مستقل با یاران صدیقشان در برابر مخالفان، معاندان و منافقان می ایستند و با آنها به قتال می پردازند. واضح است که در چنین شرایطی، مشکلات، مصائب و سختی های فراوان متوجه حضرت و اصحاب او شده و شاید مضاعف خواهد گشت. روایات ذیل این سختی ها را با بیان گوناگون گزارش کرده اند. 1. ابوبصیر از امام صادق (ع) نقل کرده که فرمود: این چه شتابی است که مردم در خصوص قیام حضرت قائم می کنند! پس به خدا سوگند که لباس او نیست مگر کلفت و ضخیم و خوراکش نیست مگر درشت و نیست او مگر [با] شمشیر و مرگ زیر سایه شمشیر». 14

این روایت به خوبی شداید و سختی های زمان ظهور حضرت را با لحن خاصی مطرح کرده و با اظهار تعجب از شتاب و عجله مردم برای ظهور حضرت، حکایت از این می کند که هر کسی تاب و تحمل این مشکلات را ندارد و تنها کسانی که از راحت طلبی و عاقبت خواهی به دورند می توانند همراه و یار وفادار حضرت باشند. 2. مفضل بن عمر می گوید: از امام صادق (ع) شنیدم که احوال حضرت قائم (ع) را ذکر می کرد، پس به حضرت گفتم: من امیدوارم که امر [حضرت مهدی (ع)] در آسانی باشد. امام (ع) فرمود: «چنین نیست تا جایی که خون و عرق را

مسح می کنید». 15

3. معمر بن خلاد روایت کرده که در خدمت امام رضا (ع) سخن از حضرت قائم (ع) شد. امام فرمود: «امنیت و آرامش شما در این ایام و امروز بیشتر است از امنیتان در آن روز». جمع حاضر گفتند: این چگونه است؟ امام فرمود: «اگر قائم ما قیام و خروج نماید، نمی باشد مگر شدت ها و جاری شدن خون ها و خواب بر روی زین ها و لباس حضرت قائم (ع) نیست مگر

کلفت و طعامش نیست مگر درشت». 16

تعبیر «خواب بر روی زین ها» حکایت گر این حقیقت است که به قدری جنگ و قتال و برخورد زیاد است که مبارزان دائم بر روی اسب بوده و گویا فرصت پایین آمدن و استراحت کردن روی زمین را ندارند.

به هر روی، وجود امام و حضور او، در زمان شداید و همراهی با سختی هاست، از این رو عافیت طلبان مشکلات را برنتابیده، از حضرت روی برگردانده و بدتر با او مقابله می کنند. حقیقت آن است که اگر بقیة ائمه (ع) نیز مجال حکومت می یافتند، به دلیل دشواری هایی که بر سر راهشان قرار داشت و مخالفت هایی که از سوی دشمنان می شد و ستیزه جویی هایی که از ناحیه ستمگران به وجود می آمد، همیاری و همدلی و همکاری بسیاری از مدعیان محبت به اهل بیت کم رنگ می شد و چه بسا به مخالفت می کشید. روایت ذیل در این زمینه قابل تدبر است:

عمرو بن شمر می گوید، در خانه امام صادق (ع) بودم و خانه مملو از جمعیت بود. پس مردم از حضرت سؤال می کردند و او به همه آنها پاسخ می داد. پس [در این حال] من از یک سمت خانه گریه کردم، پس امام فرمود: «یا عمرو! چه چیزی تو را می گریاند؟» گفتم: فدایت شوم چگونه نگریم و حال آنکه در میان این امت مانند تو هست که درها به رویت بسته و پرده انکار بر تو افکنده شده است؟! پس امام فرمود: «یا عمرو، گریه مکن، [زیرا هم اکنون که ما بر مسند خلافت و حکومت نیستیم] چیزهای لذیذ می خوریم و لباس های نرم می پوشیم [ولی] اگر آنچه که تو می گویی می شد [یعنی خلافت و حکومت در دست ما بود] نمی شد مگر

خوردن چیزهای درشت (و سفت) و پوشیدن لباس های خشن مانند امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب(ع) [که به دلیل حاکمیتش او و یارانش چه سختی ها و شدایدی را تحمل کردند] و اگر این گونه نباشد [و ما به وظیفه اصلی خویش در زمان تصدی حکومت عمل ننماییم باید در میان زنجیرهای آتشین جهنم آنها را علاج بکنیم].» 17

4. گناه و نافرمانی

یکی دیگر از علل روگردانی در عصر ظهور، معصیت و گناه است. فرد خطاکار و نافرمان از اوامر و نواهی الهی، نتیجه عمل ناپسند و زشت خود را خواهد دید و یکی از مواقع این مسئله هنگام خروج و قیام حضرت خواهد بود. انسانی که مدام گناه می کند و توبه را پیشه خود نمی سازد، فردی که غرق در حرام ها و نبایدها است و فکری به حال خویش نمی کند، چوب این تخطی ها را خواهد خورد و در زمان ظهور حضرت ولی عصر(ع) گناهان او را به جایی می کشاند که نه تنها از حضرت رو برمی گرداند بلکه در صف مخالفان او نیز قرار می گیرد. از همین روست که ائمه(ع) با لحن های گوناگون توصیه می کنند که یاران مهدی(ع) و دوستان و محبان وی باید متقی و پارسا باشند. 18 باید از خداوند متعال و نبی اکرم(ص) و اهل بیت(ع) با تضرع خواست که ما در زمرة اعراض کنندگان و روی گردانان از حضرت مهدی(ع) نباشیم که جز خسران دنیوی و اخروی نتیجه ای دیگر نخواهد داشت.

منبع: حوزه دات نت آیت الله محمد شجاعی

گردآوری و تبدیل به کتاب الکترونیکی: سیدجوادمرتضایی ارزیل

جهت دریافت کتابها. مقالات. اخبار. تصاویر. به وب سایت ماسرزنید.

www.sunboys.ir

میتوانید با ایمیل

Sunboys.online@yahoo.com

ویا بشماره ی 09149967090 (پیامک) با ما در ارتباط باشید.

جامعه ی جهادگران مجازی پسران افتاب

استفاده از کتابها در وبلاگها و وبسایتها با ذکر صلوات جهت سلامتی و ظهور صاحب

الزمان (عج) و با ذکر منبع و نام نویسنده بلامانع میباشد.